

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

LIEFKESHOEK 43

TE KATWIJK

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Liefkeshoek 43 te Katwijk

Opdrachtgever	Rutten Beheer Liefkeshoek 43 5443 KJ Katwijk
Rapportnummer	8470.004
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	10 oktober 2019
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	ing. R.M. Sanders
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	ir. F.M. IJdema
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	8
	5.1 Huismus	8
	5.2 Vleermuizen	8
	5.3 Steenmarter, bunzing en wezel	9
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	10
	6.1 Huismus	10
	6.2 Vleermuizen	10
	6.3 Steenmarter	11
	6.4 Bunzing en wezel	11
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	13

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Rutten Beheer opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Liefkeshoek 43 te Katwijk.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en ontwikkeling van nieuwbouwwoningen.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in januari 2019 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 8470.001, d.d. 8 januari 2019).

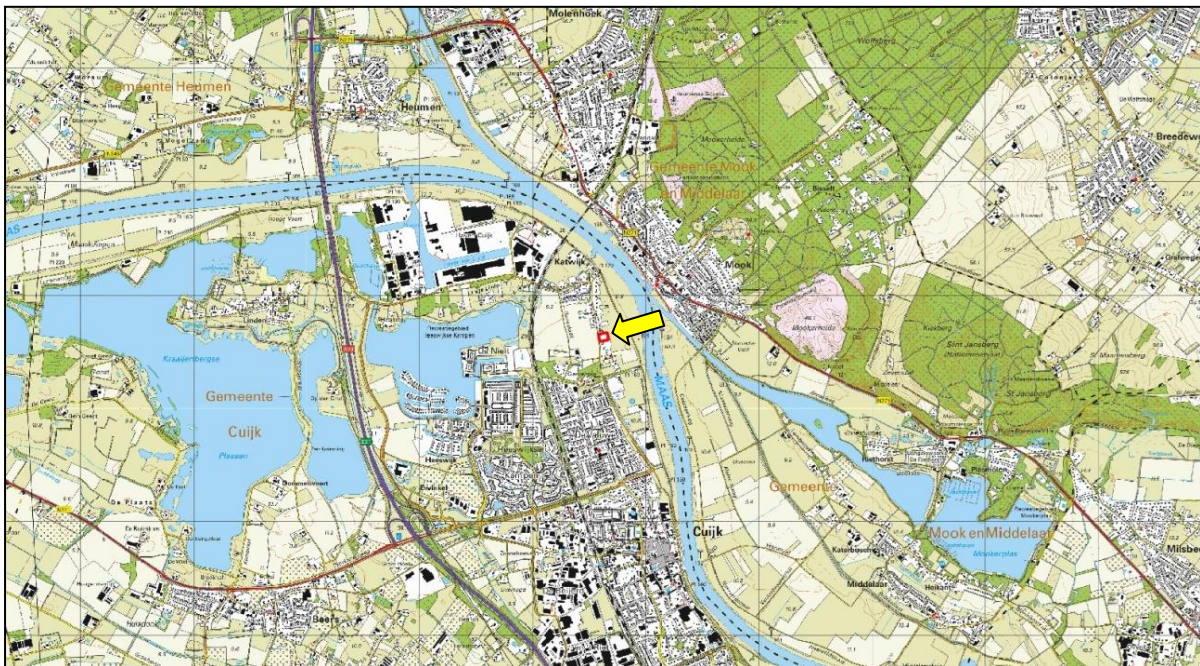
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 5.360 \text{ m}^2$) ligt aan de Liefkeshoek 43, circa 0,5 kilometer ten zuiden van de kern van Katwijk. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 46 W (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 188.623$, $Y = 417.632$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een voormalig tankstation met wasplaats en tuin en wordt omgeven door bebouwing en weilanden.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek van de quickscan (rapport 8470.001, d.d. 8 januari 2019).

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

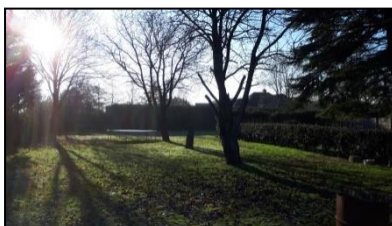
Figuur 3. Tankstation.

Figuur 4. Wasplaats.

Figuur 5. Noordgrens van de onderzoekslocatie.

Figuur 6. Oostelijk deel van de tuin.

Figuur 7. Centrale deel van de tuin.

Figuur 8. Zuidelijk deel van de tuin.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing te amoveren en nieuwbouw op de onderzoekslocatie te realiseren. Hierbij zal de bestemming gewijzigd worden naar 'wonen'.

Figuur 9. Situatietekening na realisatie voorgenomen plannen (bron: van der Cruijssen Architect).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Op basis van de quickscan flora en fauna diende voor uitvoering van de plannen middels aanvullend veldonderzoek duidelijkheid te worden verkregen omtrent de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van huismuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, steenmarter, bunzing en wezel. Voorafgaand aan de kap van de bomen met holtes, diende een controle op verblijfplaatsen van soorten zoals gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, franjestaart, baardvleermuis, Brandt's vleermuis en watervleermuis plaats te vinden.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek naar de verschillende soortgroepen is zoveel mogelijk gecombineerd uitgevoerd.

Huismussen

Voor het onderzoek naar huismus zijn tussen 1 april en 15 mei gedurende de ochtend twee veldbezoeken uitgevoerd, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument (BIJ12, versie 1.0, juli 2017). Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder het dak of andere nestlocaties verdwenen. Behalve op de onderzoekslocatie, is ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus.

Boombewonende vleermuizen

Voor het nader onderzoek naar boombewonende vleermuizen is in april één veldbezoek uitgevoerd. Tijdens dit veldbezoek zijn de boomholtes en het loshangend schors met behulp van een ladder, zaklamp en boomcamera geïnspecteerd op potentiële geschiktheid voor vleermuizen. Eén van de twee bomen met boomholtes en/of loshangend schors bleek na deze inspectie potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. De holtes in deze boom zijn daarom voorafgaand aan iedere avondronde voor zonsondergang en na afloop van de ochtendronde na zonsopkomst ten behoeve van het onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen, geïnspecteerd op de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen.

Gebouwbewonende vleermuizen

Voor het onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen zijn in de periode half april tot oktober in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijf/baltsplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor vleermuissoorten effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken, is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Het totaal aantal voorgestelde veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van één waarnemer per veldronde. Verwacht wordt dat met vijf bezoeken omtrent deze soortgroep voldoende zekerheid is verkregen over de functie van de onderzoekslocatie.

Voor het onderzoek werd gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson M500-384). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soorten) en waarbij het sonogram uitsluitsel kan geven.

Steenmarter, bunzing en wezel

Om te bepalen of de steenmarter, bunzing en/of wezel gebruik maakt van de onderzoekslocatie is conform de handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017) in de periode maart tot en met augustus 6 weken onderzoek uitgevoerd. Hiervoor is een wildcamera in combinatie met een jigglers ingezet voor de steenmarter en de bunzing en een mostellaval voor de wezel. Tijdens het eerste veldbezoek is de wildcamera in combinatie met de jigglers en de mostellaval op de onderzoekslocatie gemonteerd aan de aanwezige begroeiing. Bij het plaatsen van de vallen is gelet op de geschiktheid van de locatie voor de mogelijk aanwezige marters. Om de twee weken zijn de camera-vallen gecontroleerd. De camera's zijn na 6 weken opgehaald tijdens een vierde veldbezoek.

De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in de handreiking wezel, hermelijn en bunzing (Bouwens, S. 2017).

Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek bestond uit diverse veldbezoeken. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken. Om het onderzoek naar de verschillende soortgroepen zoveel mogelijk gecombineerd uit te kunnen voeren, is ervoor gekozen het onderzoek naar marters in de periode half april tot eind mei uit te voeren.

Tabel 1. Onderzoeksinspanning per soortgroep

2019		april	mei en juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip		1 x ochtend	2 x avond		2 x avond
	datum	-	28 mei	22 mei en 26 juni	-	15 augustus en 5 september
	functie		zomerverblijf	kraamverblijf		paar/baltsverblijf
boomin-spectie vleermuizen	tijdstip	1 x overdag	1 x ochtend na zonsopkomst	2 x avond voor zonsondergang		2 x avond voor zonsondergang
	datum	8 april	28 mei	22 mei en 26 juni	-	15 augustus en 5 september
	functie	geschiktheid holtes en loshangend schors	aanwezigheid boombewonende vleermuizen	aanwezigheid boombewonende vleermuizen		aanwezigheid boombewonende vleermuizen
huismus	tijdstip	2 x overdag				
	datum	8 april en 23 april				
	functie	territorium				
steenmar- ter, bunzing en wezel	tijdstip		4 x overdag			
	datum	-	8 april, 23 april, 7 mei en 22 mei			
	functie		verblijfplaats			

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen en huismussen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 13 °C, met uitzondering van de veldbezoeken van 8 april (huismusronde) en 28 mei (ochtendronde vleermuizen). Tijdens deze veldbezoeken was de temperatuur respectievelijk 9 °C en 10 °C. De windsnelheid lag tijdens alle veldbezoeken beneden de 5 Bft. en er was geen sprake van neerslag.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Huismussen nestelen meestal in ruimtes onder het dak, die zij via de dakgoot kunnen bereiken. Tijdens het gehele onderzoek zijn er geen huismussen op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving waargenomen. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de te slopen bebouwing een vaste rust- en verblijfplaats vormt voor de huismus.

5.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Vleermuizen verblijven in ruimtes onder overhangende dakpannen, onder losliggende dakpannen en in ruimtes achter betimmeringen of in boomholtes. Er zijn tijdens geen van de veldbezoeken invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen binnen de onderzoekslocatie. Tevens zijn er tijdens de inspecties van de boomholtes geen vleermuizen waargenomen. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de te slopen bebouwing en de te kappen bomen geen functie hebben als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Doordat er geen aanwijzingen zijn gevonden dat de betreffende bebouwing en bomen in gebruik zijn als verblijfplaats tijdens zowel de kraam-, zomer- als paarperiode, kan tevens worden aangenomen dat de bebouwing en de bomen geen functie hebben als milde winterverblijfplaats. Verstoring van vleermuizen is op de projectlocatie dan ook niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie geen invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen. Gezien de afstand tot bebouwing en bomen met vleermuisgeschikte holtes in de omgeving maakt dat negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling op verblijfplaatsen van vleermuizen in de omgeving kunnen worden uitgesloten.

Foeragerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken van 15 augustus en 5 september is een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen boven de parkeerplaats en/of de tuin. Dit betreft echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen. In de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig in de vorm van tuinen en weilanden.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

5.3 Steenmarter, bunzing en wezel

Op de onderzoekslocatie zijn in de periode 8 april t/m 22 mei 2019 meerdere waarnemingen van de steenmarter gedaan. In deze 6 weken durende periode is de steenmarter op 9, 15, 19, 20 (2x), 25 en 27 april en 9, 13 (2x) en 15 mei waargenomen (zie figuur 10). Op de camerabeelden is steeds een enkele steenmarter waargenomen, waardoor aangenomen mag worden dat het een solitair individu betreft wat gebruik maakt van de onderzoekslocatie. Naast de steenmarter zijn er in deze periode tevens waarnemingen van egel, ekster, haas, houtduif, vos, huiskat, konijn, zwarte kraai, merel, winterkoning, bosmuis en das gedaan. De das is in de 6 weken durende periode slechts twee keer waargenomen waarbij de das enkel voorbij loopt. Mogelijk gebruikt de das de onderzoekslocatie beperkt om te foerageren. De onderzoekslocatie betreft echter geen essentieel foerageergebied voor de das. Gezien het beperkte aantal waarnemingen van de das en het feit dat er enkel een zeer klein gedeelte van het mogelijk foerageergebied verdwijnt ten opzichte van het totaaloppervlak aan geschikt foerageergebied voor de das in de omgeving, kan gesteld worden dat de voorgenomen ingreep niet leidt tot verstoring ten aanzien van de das. Op de onderzoekslocatie zijn zowel met de losse cameraval als met de camera van de mostellaval geen waarnemingen van de bunzing of de wezel gedaan.

Figuur 10. Waarneming van de steenmarter op de onderzoekslocatie op 13 mei 2019.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus

Beschermingsregime

De nesten van huismussen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van huismussen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Functie van de onderzoekslocatie voor huismussen

Op basis van de gemaakte onderzoeksinspanning is redelijkerwijs uit te sluiten dat de onderzoekslocatie als broedplaats dient voor huismus. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde en er hoeven geen mitigerende maatregelen getroffen te worden.

6.2 Vleermuizen

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

In de bebouwing en de bomen op de onderzoekslocatie is geen vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen vastgesteld. Daarnaast gaat er geen essentieel foerageergebied en/of een vaste vliegroute voor vleermuizen verloren. Bij de voorgenomen sloop/kap en nieuwbouw worden dan ook geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen verstoord of vernietigd. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen is bij de voorgenomen ontwikkeling dan ook niet aan de orde.

6.3 Steenmarter

Beschermingsregime

De steenmarter is nationaal beschermd via de Wet natuurbescherming. Dit betekent hij beschermd is tegen opzettelijk doden en vangen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen.

Functie van de onderzoekslocatie voor de steenmarter

Op de camerabeelden is de steenmarter meerdere malen waargenomen, waaruit geconcludeerd kan worden dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van het vaste territorium van deze soort. Tevens zijn op de onderzoekslocatie konijnenholen aangetroffen, welke mogelijk door de steenmarter in gebruik kunnen zijn als dagrustplaats. Het verwijderen van boom- en struikopstanden alsook het verwijderen van takkenhopen en/of graafwerkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van een vaste dagrustplaats van de steenmarter. Omdat bij de voorgenomen herontwikkeling een deel van het territorium van de steenmarter zijn functionaliteit verliest en mogelijk vaste dagrustplaatsen worden verstoord, vindt, zonder het nemen van maatregelen, overtreding van de Wet natuurbescherming plaats. Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen in de omgeving te garanderen dienen maatregelen genomen te worden. Deze maatregelen bestaan onder andere uit het aanbieden van een nieuwe geschikte verblijfplaats en het verwijderen van de verblijfplaats in de minst kwetsbare periode. Deze maatregelen dienen vastgelegd te worden in een activiteitenplan en ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant middels een ontheffingsaanvraag.

6.4 Bunzing en wezel

Beschermingsregime

De bunzing en de wezel zijn nationaal beschermd via de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat deze soorten beschermd zijn tegen opzettelijk doden en vangen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen.

Functie van de onderzoekslocatie voor de bunzing en wezel

De bunzing en de wezel zijn zowel met de losse cameraval als met de camera van de mostellaval niet waargenomen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de onderzoekslocatie geen deel uitmaakt van het vaste territorium van een van deze soorten. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde en er hoeven geen mitigerende maatregelen getroffen te worden.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Rutten Beheer een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Liefkeshoek 43 te Katwijk.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in januari 2019 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 8470.001, d.d. 8 januari 2019).

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing te amoveren en nieuwbouw op de onderzoekslocatie te realiseren. Hierbij zal de bestemming gewijzigd worden naar 'wonen'.

Functie onderzoekslocatie voor huismussen, vleermuizen, steenmarter, bunzing en wezel

Tijdens het onderzoek zijn geen nestlocaties of vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen, vleermuizen, bunzing en wezel aangetroffen. Daarnaast gaat er geen essentieel foerageergebied en/of een vaste vliegroute voor vleermuizen verloren. Op de camerabeelden is de steenmarter meerdere malen waargenomen, waaruit geconcludeerd kan worden dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van het vaste territorium van deze soort. Tevens zijn op de onderzoekslocatie konijnenholen aangetroffen, welke mogelijk door de steenmarter in gebruik kunnen zijn als dagrustplaats.

Conclusie

Bij de voorgenomen herontwikkeling zal een deel van het territorium van de steenmarter zijn functionaliteit verliezen en worden mogelijk vaste dagrustplaatsen verstoord. Zonder het nemen van maatregelen vindt overtreding van de Wet natuurbescherming plaats. Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen in de omgeving te garanderen dienen maatregelen genomen te worden. Deze maatregelen bestaan onder andere uit het aanbieden van een nieuwe geschikte verblijfplaats en het verwijderen van de verblijfplaats in de minst kwetsbare periode. Deze maatregelen dienen vastgelegd te worden in een activiteitenplan en ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant middels een ontheffingsaanvraag. Ten opzichte van overige streng beschermde soorten zijn geen vervolgstappen benodigd. Met betrekking tot de voorgenomen sloop/kap en nieuwbouw is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van streng beschermde soorten met uitzondering van de steenmarter niet aan de orde.

Econsultancy
Boxmeer, 10 oktober 2019

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12, 2017. Kennisdocument huismus, versie juli 2017

Bouwers, S. (2017). Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging, Nijmegen

Vleermuisvakberaad Netwerk Groen Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoorgdiervereniging.nl

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaar rond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

